

OKUL DIŐI ÖĞRENME ORTAMLARI İLKOKUL TÜRKÇE DERSİ ETKİNLİĞİ

DERS: Türkçe

SINIF: 4. Sınıf

OKUL DIŐI ÖĞRENME ORTAMI: Gaziantep Zeugma Mozaik Müzesi

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŐENLERİ:

T.D.4.1. Dinleme/izlemeyi yönetebilme

- b) Dinleme kurallarına uygun olarak dinler.
- c) DinlediĐi konuya ilişkin düşüncelerini belirtmek için uygun zamanda söz alır.

T.K.4.2. Konuşmalarında içerik oluşturabilme

- a) Belirlenen bir konu hakkında konuşurken yaşantı ve ön bilgilerinden yararlanır.

T.K.4.3. Konuşma kurallarını uygulayabilme

- a) Konuşmalarında sesinin düzeyini dikkat çekmek amacıyla kullanır.
- c) Konuşmalarında vurgu ve tonlamaya dikkat eder.
- e) Konuşmalarında sözcükleri yerinde ve anlamına uygun kullanır.
- ğ) Konuşmasındaki mesajları açık ve anlaşılır cümlelerle ifade eder.
- ı) Konuşmalarında anlamlı ve kurallı cümleler kullanır.
- j) Konuşmalarını jest ve mimiklerle destekler.
- k) Konuşma sürecinde beden dilini yerinde kullanır.

T.Y.4.3. Yazma kurallarını uygulayabilme

- a) Yazacağı metin türünün özelliğine göre hazırladığı plana uygun yazar.
- b) Yazılarında sözcükleri yerinde ve anlamına uygun kullanır.
- d) Yazım kurallarına uygun yazar.
- e) Yazılarında noktalama işaretlerini (nokta, kesme işareti, virgöl, iki nokta, ünlem, tırnak işareti, soru işareti, kısa çizgi, konuşma çizgisi, yay ayraç, üç nokta, eğik çizgi) kuralına uygun kullanır.

1. Hazırlık Aşaması (Müze Gezisi Öncesi)

- Öğretmen müze gezisi sırasında kullanmak amacıyla Ek 2'deki çalışma kâğıdının çıktısını öğrenci sayısı kadar alır.
- Öğretmen, Gaziantep Zeugma Mozaik Müzesi gezisi öncesinde öğrencileri geziye hazırlamak amacıyla sınıfta "Mozaikleri Tanıyalım" adlı ön hazırlık etkinliğini uygular.

Etkinliğin Adı: Mozaikleri Tanıyalım

Süre: 40-60 dk.

Yöntem: Oyun Temelli Öğrenme

Araç-Gereçler:

- Renkli mozaik görselleri [Zeugma Mozaik Müzesinden alınabilir veya bağlantısı verilen linkten (<https://kvmgm.ktb.gov.tr/TR-273685/mozaik.html>) indirilebilir.]
- Renkli karton parçaları veya küçük taşlar
- Yapıştırıcı, A4 kâğıdı, kalem
- "Mozaiklerin Hikâyesi" bilgilendirici metni (Öğretmen tarafından okunur.)

Etkinliğin Amacı:

- Öğrencilerin "mozaik" kavramını tanıması,
- Sanat eserlerinin duygusal ve kültürel değerini fark etmesi,
- Betimleyici ve duygu yüklü ifadeler kullanmayı öğrenmesi,
- Müze gezisine zihinsel ve duygusal olarak hazırlanması.

Etkinlik Uygulama Aşamaları

Dinleme/İzleme Becerisi (TAB1), Konuşma Becerisi (TAB3)

1. Öğretmen tahtaya "MOZAİK" kelimesini yazar.
2. Öğrencilere "Bu kelime size ne çağırıştırıyor?" sorusu yöneltilir. Öğrencilerden soruya cevap verirken yaşantı ve ön bilgilerinden yararlanması istenir.
3. Gelen yanıtlar (taş, desen, renk, sanat, eski zaman, müze vb.) tahtaya yazılır.
4. Öğrencilere dinleme kuralları hatırlatılır.
5. Öğretmen tarafından Ek1'deki bilgilendirici metin okunur.
6. Öğretmen kısa bir video ya da görsel sunumla mozaik örnekleri gösterir. (<https://kvmgm.ktb.gov.tr/TR-273685/mozaik.html>)
7. Öğrencilerle bilgilendirici metin kullanılan video veya görseller üzerine konuşulur. İncelenen mozaik görsellerinden en çok hangisinin ilgisini çektiğini ve sebebini açıklaması istenir. Öğrencilere konuşma öncesinde konuşma kuralları hatırlatılır.
8. Her öğrenciye bir mozaik görseli (örneğin hayvan, insan, bitki veya desenli mozaikler) dağıtılır.

- Öğrencilere şu yönerge verilir:
"Mozaik görselini dikkatlice inceleyiniz. Mozaikte yer alan figürün hareketlerine, renklerine ve yüz ifadelerine odaklanınız. İncelediğiniz mozaığın hangi duygu ile ilgili olduğunu tahmin ediniz. Düşüncelerinizi arkadaşlarınızla paylaşınız."
- Öğrenciler 3-4 kişilik küçük gruplara ayrılır. Öğrencilerden sınıfa getirilen renkli karton parçaları veya küçük taşlar ile kendi mozaiklerini oluşturmaları istenir.
- Her gruptan oluşturdukları mozaiklere isim vermesi istenir. (Örneğin *Mutluluk Taşı*, *Cesaretin Mozaïği*, *Dostluk Deseni*)
- Öğrenciler hazırladıkları açıklamayı konuşma kurallarına uyarak paylaşır.

2. Etkinlik Uygulama Aşaması

1. Öğretmen öğrencilere müze kurallarını hatırlatır ve sınıfı beş gruba ayırır.
2. Her öğrenciye Ek 2'deki "Müze Gözlem Formu" dağıtılır.
3. Müze gezisi sırasında öğrenciler, sergilenen eserleri dikkatle inceleyerek müze gözlem formunu doldurur.
4. Etkinlik sonrasında formdaki gözlem ve değerlendirmeler üzerine yapılan sınıf tartışmasıyla öğrencilerin bilimsel düşünme, sorgulama ve yorumlama becerilerinin geliştirilmesi hedeflenir.
5. "Müze Gözlem Formu" etkinliğinden sonra aşağıda verilen yaratıcı drama etkinliği yaptırılır.

Etkinliğin Adı: Zeugma'da Bir Gün

Süre: 30 dakika

Yöntem: Yaratıcı Drama

1. Aşama:

- Öğretmen, "Müzedede en çok hangi mozaik dikkatinizi çekti?", "O mozaik sizce ne anlatıyordu?" sorularıyla müze gezisi hakkında konuşmayı başlatır.
- Öğrencilerden mozaiklerde gördükleri duyguları (sevgi, cesaret, hüzn, umut vb.) yazarak duvara yapıştırmaları istenir. Duvarı "Duygular Panosu" oluşturulur.
- Öğretmen drama etkinliğini tanıtır. Müzedede geçirdikleri gün ile ilgili bir drama sahnesi hazırlayarak bunu canlandıracaklarını söyler.

2. Aşama:

- Öğrencilerden müzedede doldurdıkları gözlem formundaki temalarına (kahramanlık, sevgi, doğa, müzik, barış) göre gruplara ayrılması istenir.
- Her gruptan seçtiği mozaik veya eserden esinlenerek kısa bir sahne hazırlaması istenir.

3. Aşama:

- Gruplar kısa bir doğaçlama yaparak mozaiklerinin hikâyesini oluşturur.
"Mozaığın yapıldığı gün neler oluyordu?"

“Figürler birbirine ne söylüyor?”

“Zaman geçince taşlar ne hissediyor?”

- Öğretmen sürece rehberlik eder. Hazırlık için 5-10 dakika süre verilir.

4. Aşama: Canlandırma

- Her grup sahnesini diğer gruplara sunar.
- İzleyici öğrenciler şu sorularla değerlendirir:
 - “Hangi duyguyu en iyi anlattılar?”
 - “Renkler, hareketler veya sesler bu duyguyu nasıl destekledi?”
 - “Hangi mozaik hikâyesi seni en çok etkiledi?”

5. Aşama:

- Öğrenciler kısa bir “geri bildirim çemberi” oluşturur. Her grup diğer grupların canlandırmaları hakkında fikirlerini paylaşır.

Bilgilendirici Metin**BİR MOZAİK BİR DUYGU**

Çok eskiden insanlar evlerini, bahçelerini ve hamamlarını süslemek için küçük taş parçalarını bir araya getirirdi. Bu küçük taşlara "tessera" denirdi. Renkli tessera taşlarıyla yapılan güzel resimlere de "mozaik" adı verilir.

Mozaiklerde bazen bir balık, bazen bir çiçek, bazen de bir kahraman ya da mutlu bir aile görebiliriz. Her taş, resmin bir parçasıdır. Birçok taş birleşince ortaya çok güzel sanat eserleri çıkar.

Gaziantep'teki Zeugma Antik Kenti, dünyaca ünlü mozaiklere ev sahipliği yapar. Burada "Çingene Kızı" adında, gizemli bakışlara sahip çok özel bir mozaik bulunur. Bu mozaik, sanki yıllar öncesinden bir şeyler anlatmak ister gibi görünür.

Mozaikler sadece taşlarla yapılmaz, aynı zamanda sanatçıların duygularını da aktarır. Yani mozaiklerde taşların yanında sevgi, neşe ve hayal gücü de vardır.

<https://www.kulturportali.gov.tr/turkiye/gaziantep/gezilecekyer/belkiszeugma-antik-kenti>

Ek 2

MÜZE GÖZLEM FORMU

GRUP ADI:	
GRUP ÜYELERİ:	
Seçtiğiniz temanın yanına ✓ işareti koyunuz.	
TEMA	TEMA AÇIKLAMASI
Doğa	Hayvanlar, bitkiler, su
Sevgi	Aile, dostluk, paylaşım
Kahramanlık	Güç, cesaret, mücadele
Müzik ve Sanat	Dans, müzik, yaratıcı ifade
Barış ve Umut	Huzur, bir arada yaşama
Gözlemlediğiniz Eserin Adı/Numarası:	
Eserin Bulunduğu Alan:	
Eserde hangi renkler dikkat çekmektedir?	
Figür (kişi, hayvan veya nesne) ne yapıyor olabilir?	

Bu eserde hangi duygu anlatılmış olabilir?
(Aşağıdakilerden birini daire içine alınız ya da kendi duygunuzu yazınız.)

Sevgi	Korku	Merak	Cesaret	Mutluluk	Hüzün
Diğer					

Eserin "konuşan taşı" sensin. Ne söylersin?
"Ben bu mozağin içindeyim. Etrafımda var. Hikâyem şöyle başlıyor:Sonra
.....
.....En sonunda....."
(İsterseniz çizimle destekleyebilirsiniz.)